

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ на Сојузот на МИКРОФИНАНСИСКИ ОРГАНИЗАЦИИ за 2018 година

ПОРАКА ОД РАКОВОДСТВОТО

Успешното спроведување на активностите во рамки на обезбедената проектна поддршка од УСАИД, со проектот “Инклузија и иновации во микрофинансирањето” склучен со договор за проектна поддршка во септември 2015 година беше продолжено во текот на 2018 година, со интензивен ангажман на основачите и членки на Сојузот.

По целосно заокружување на процесот на градење на оперативна организација која располага со потребните капацитети за успешно реализирање на сопствените, како и зацртаните цели на донаторскиот проект, во текот на годината беа вложени дополнителни напори за градење на внатрешни капацитети за обезбедување на екстерно финансирање. Во текот на изминатата година беше продолжено успешното градење на мрежа на контакти и партнерства, со кои ќе може да се обезбеди пост-проектна одржливост на организацијата.

Во текот на оваа година беа заокружени набавките на нови информатички платформи и софтверски решенија за водечките микрофинансиски организации како и дефинирањето на нови финансиски продукти и услуги, базирани на најнапредните технолошки иновации.

Во текот на годината беа одржани петнаесет обуки за над 450 учесници за финансиски знаења за различните целни групи за јакнење на капацитетите на широки слоеви на население за користење на финансиските услуги.

Како резултат на напорите за јакнење на позицијата на релевантен партнер на клучните институции од јавниот, приватниот и граѓанскиот сектор, Сојузот ја потврди улогата на носител на јавно-приватниот дијалог за подобрување на регулативата која ја уредува деловната клима за микрофинансирање и препознатлив чинител во земјата и регионот.

Притоа, се издвојува третиот регионален форум за микрофинансирање “Човечки ресурси во микрофинансирањето-тековни трендови и предизвици во регионот” во Охрид, одржаниот семинар за студентите по агроекономија, партнерството на серија настани и конференцијата за пристап до финансии за земјоделците, учеството на светската финансиска конференција, партнерството со Народната банка за организација на меѓународната конференција за платни системи, обезбедената странска експертска поддршка во доменот на реформирање на платежните услуги, но и втората микрофинансиска академија со над 200 професионалци од микрофинансиските организации.

Во текот на годината беа одржани десет седници на Надзорниот одбор и три седници на Собранието при што се донесени акти кои го уредуваат работењето на Сојузот.

Според финансискиот извештај за 2018 година, Сојузот има реализирано вкупни приходи од 27.134.770 денари и расходи од 26.774.993 денари.

Непотрошениот износ на приходи, кој доминантно се состои од наменски средства за донаторскиот проект со УСАИД изнесува 359.777 денари и се пренесува во 2018 година.

м-р Горан Лазаревски
Извршен директор

ПРАВНИ И АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕТАЛИ

Сојузот на Микрофинансиски организации е основан во 2011 година, од

- Здружение на граѓани ЦЕП Можности,
- Здружение на граѓани ФУЛМ,
- Микрокредитна фондација Хоризонти и
- Македонска Развојна Фондација за Претпријатија.

Сојузот е регистриран во Регистарот на здруженија и фондации во Централниот регистар Скопје, регистерски број 6711430.

Надзорот над работењето на Сојузот се спроведува од страна на Надзорниот одбор во состав:

1. Снежана Андова
2. М-р Елеонора Згоњанин Петровиќ
3. Тетјана Лазаревска
4. Васил Давалиев

Извршната канцеларија на Сојузот ја сочинуваат:

- Горан Лазаревски, извршен директор
- Елена Цуцулоска, оперативен менаџер
- Наташа Јорданова, проектен асистент

ВИЗИЈА

Визијата на МФО е намалена сиромаштија и невработеност и воспоставена социјална кохезија.

МИСИЈА

Мисијата на МФО е да придонесе за создавање општество во кое одржливиот микрофинансиски сектор ќе испорача адекватни финансиски и нефинансиски услуги за намалување на сиромаштијата преку промоција на претприемништво и развојот на микро и малите претпријатија и други лица кои имаат отежнат пристап кон финансиски услуги.

ЦЕЛИ

Сојузот се стреми кон остварување на следните цели:

- Подобрен пристап до финансиски услуги, како моќен инструмент за развој на претприемништвото и намалување на сиромаштијата, преку интензивна комуникација со целните групи и воведување на иновативни продукти со користење на информатички и комуникациски технологии;
- Подобрено деловно опкружување преку поголема инклузивност на деловната заедница и невладиниот сектор во носењето и имплементирањето на легислативата и регулативата во организирана форма;
- Промовирање и развој на претприемништвото, поттикнување иновации и развој на партнерства;
- Подобрен капацитет на членките на Сојузот;
- Остварување на заедничките интереси на членките на Сојузот преку интензивна и активна комуникација со сите релевантни чинители во областа на заедничкото дејствување.

ЦЕЛНИ ГРУПИ И СОРАБОТКА СО ДРУГИ СУБЈЕКТИ

Во својата работа Сојузот се фокусира кон поддршка на почетните претприемачи, микро и малите претпријатија, како и сите други кои имаат отежнат пристап до финансиски услуги (Ромите, руралната популација, итн.).

За остварување на целите, Сојузот работи на воспоставување силни врски со други домашни невладини организации, меѓународни организации и странски донатори.

ВРЕДНОСТИ

МФО се базира на следните вредности: претприемништво, учество, партнерство, одговорност и транспарентност, одржливост и еднакви можности.

На иницијатива на членките, а по спроведени консултации со засегнатите страни, во рамки на Сојузот е изготвена апликација за проектна поддршка, која беше поднесена со УСАИД и за која беше добиена согласност за финансиска поддршка за серија на активности:

Програма: Инклузија и иновации во микрофинансирањето

Извор на финансирање: УСАИД Северна Македонија

Почеток на проектот: 28.09.2015 година

Времетраење на проектот: Три (3) години, продолжен за една година, на вкупно 4 години

Имплементациски партнери:

- Штедилница Можности
- Штедилница ФУЛМ
- Микрокредитна фондација Хоризонти
- Македонска развојна фондација за претпријатија

Главна цел на проектот е подобрен пристап до финансии според потребите на домаќинствата со ниски приходи, претприемачите и малите и микро-претприемачи. Овозможувањето на лесен пристап до финансии за домаќинствата со ниски или без приходи, претприемачите и микро и малите претпријатија ќе овозможи создавање на нови работни места кои од друга страна водат до економски раст и намалување на сиромаштијата како конечна цел на проектот.

Програмата се состои од три главни компоненти на активности:

1. Инклузивни финансиски пазари
2. Овозможувачка околина
3. Регионален пристап

Во текот на 2018 година успешно беа реализирани предвидените активности во согласност со проектниот работен план:

Јакнење на значењето на Сојузот на микрофинансиски организации

Сојузот продолжи активно да учествува во сесиите на работната група за дигитализација на МФЦ и да придонесе кон подобра средина и градење на експертиза за ова прашање. Сојузот ја потврдува својата меѓународна релевантност изградена врз успешната имплементација на новите ИТ платформи за дигитализација на своите организации-членки во изминатите години како иновативен дигитален пристап.

Сојузот и МФЦ одлучија да се придвижат кон полноправно членство со потпишување на Меморандум за разбирање со кој МФО стана партнер за полноправно членство заедно со други национални сојузи, формирајќи група на здруженија на микрофинансиски организации кои работат заеднички за лобирање и застапување, како и подобар пристап за нивните членови во образованието и стручноста.

Овие напори резултираа со зајакнување на капацитетот за застапување и улогата на Сојузот во меѓународната заедница за микрофинансирање и застапување.

Во текот на извештајниот период, Сојузот учествуваше на серија работни сесии со различни засегнати страни во општеството, како USAID BEP и CEED проектите, како и средби со делегации на Стејт Департаментот и други институции во кои Сојузот доби можност да го елаборира Проектот и животната средина за микрофинансирање со идентификуваните предизвици.

На 20 март, Сојузот учествуваше на националниот форум за платформи во македонскиот парламент на покана на Факултетот за земјоделски науки и храна и придонесе за дискусија за актуелните предизвици во финансирањето на микро и мали агробизнис.

Од јавната дебата во националниот парламент

Овој настан беше искористен за воспоставување директни контакти со Факултетот и воспоставување на партнерство со Македонската алијанса за земјоделски задруги и организирање на учество на Сојузот на конференцијата закажана за април, фокусирајќи се на пристап до финансии за земјоделството и предизвици и можности за задруги.

На 26 март, студентите на Агроекономија на Факултетот за земјоделски науки и храна ја посетија Сојузот и присуствуваа на презентација од страна на организациите членки за спецификите на микрофинансирањето и земјоделството, за учење повеќе за овој бизнис, како и за активностите на Сојузот во област на застапување и образование.

Од средбата со студентите на Агроекономија

Ова беше прва во низа активности кои произлегуваат од партнерството основано со Факултетот за земјоделски науки и храна во областа на образованието, како и стажирање и идно вработување на

млади образовани професионалци заинтересирани да работат во областа на финансиските услуги и земјоделството. Овој настан е дел од иницијативата "Глобална недела на парите" 2018, која се спроведува во соработка со Народната банка и Националниот координативно тело за финансиска едукација и писменост, чиј дел е Сојузот.

Оваа година ги обележа првите поднесени проектни апликации од страна на Сојузот, како дел од напорите за обезбедување одржливост на пост-проектниот период за организацијата, движејќи се кон самоодржливост на МФО и заеднички ангажман со приватниот сектор, врз основа на дизајнирање на нов, пазарен ориентиран производ за македонското финансиско опкружување: Воспоставување на центар за финансиски советодавни услуги за граѓаните кои се соочуваат со прекумерна задолженост.

Напорите за создавање партнерства за заеднички пазарни активности во иднина резултираа оваа година во потпишувањето на два Меморандуми за соработка:

- Со Здружението на агро-економисти на Северна Македонија, за соработка со Факултетот за земјоделство и сродни институции, и
- Со Агенцијата за супервизија на осигурување, регулатор задолжен за законодавство и надзор на финансиските услуги во областа на осигурување.

Двата меморандуми се однесуваат на заеднички активности во областа на обуките за финансиско образование, финансиско вклучување и промоција на финансиски и нефинансиски услуги, како дел од напорите за зајакнување на финансискиот пазар во Северна Македонија.

На 21 април, Сојузот беше дел од Меѓународната конференција за земјоделски задруги во Струмица, каде што ги презентиравме нашите услуги и производи на повеќе од 120 земјоделци, но исто така разговаравме за идни партнерства и пристап до финансии за земјоделските задруги.

Од конференцијата на земјоделските задруги и мини-саемот на членките на МФО

Земјоделците се наши традиционални клиенти и биле пријатели на Микрофинансиските организации во текот на многу години. Како што растат задругите, така и земјоделството и ние размислуваме за механизми за активно учество на овој процес и зајакнување на нашето партнерство.

На 4 мај ја одржавме првата едукативна обука за финансиска писменост која потполно се потпира на ресурсите на Сојузот, а извршниот директор Горан Лазаревски беше предавач на 42 студенти и дипломирани студенти на Факултетот за земјоделство. Сите учесници добија потврди за присуство издадени од страна на Сојузот, кои ќе бидат корисни за нивното идно вработување.

Ова е важен чекор кон целосна самодоверба во понудата на овие обуки на комерцијална основа.

Од обуката пред студентите на ФЗНХ

Обуката беше успешна и следните чекори и нови обуки се веќе во подготовка со менаџментот на Факултетот и други институции.

На покана на Националната конвенција за пристап во ЕУ и во рамките на Меморандумот за соработка со Здружението на агро-економисти, имавме исклучителна можност да разговараме за кредитирањето и пристапот до финансии и поврзаните предизвици во земјоделството со релевантни претставници од приватниот, јавниот и граѓанскиот сектор како и експерт од Словачка и заедно да ги идентификуваме клучните предизвици.

Од конференцијата на Националната конвенција за пристапување кон ЕУ

Беше извлечен заклучок дека микрофинансирањето е најсоодветен механизам за кредитирање на мали земјоделски субјекти и треба да има посилна улога и координација со мерките за поддршка на земјоделскиот сектор.

Во рамките на активностите за соработка со регулаторите, продолжи партнерството на Сојузот со Националното Координативно тело за финансиска едукација, составено од Народната банка, Министерството за финансии, Комисијата за хартии од вредност, МАПАС и Агенцијата за супервизија на осигурување. Активноста “Глобална недела на парите” беше реализирана успешно, со караван кој ги посети членките на Сојузот и завршен настан за максимална видливост и посети од голем број млади луѓе, како и регулаторите. Оваа активност ја позиционираше МФО на картата на релевантни институции и партнер со експертиза за финансиска писменост и образование. Овие активности ќе имаат многу позитивно влијание во промовирањето на микрофинансирањето кон поширокото општество и општествената порака што треба да се шири.

Првиот квартален Е-билтен беше објавен и дистрибуиран до повеќе од 400 приматели од јавниот, приватниот и граѓанскиот сектор во август, информирајќи за Сојузот и нејзините активности, но исто така и градејќи мостови за соработка со различни организации и институции.

Во јули, делегација составена од директори на организациите-членки на МФО учествуваше на Светската финансиска конференција во Порт Луис, која се одржува секоја година и покрива широк спектар на теми со силно вклучување на практичари како и креатори на политики од целиот свет.

Македонската делегација

Релевантноста на овој глобален настан се потврдува со фактот дека од сите континенти беа доставени 442 трудови за прифаќање, сите од областа на финансиите, микрофинансирањето, монетарната и каматната практика, финансиската писменост, социјалното влијание и социјалните перформанси а трудот на нашата членка влезе меѓу прифатените и беше успешно презентирани.

На конференцијата Сојузот им овозможи на организациите членки да имаат презентација на македонското искуство во областа на иновациите, безбедноста на податоците и дигиталните финансиски услуги во микрофинансирањето и влијанијата врз финансиското вклучување, како што е дефинирано во нашиот проект со УСАИД. Експертизата обезбедена од МФО беше високо оценета од страна на претставниците на академската и практичната заедница.

Во списокот на говорници се вклучени водечките академски институции, Европската централна банка, Дојче Бундесбанк, Федералните резерви на САД, Светската банка.

На нивно барање, во септември Сојузот обезбеди помош за мисијата на Светската банка во Скопје преку организирање средби со локалните засегнати страни (деловни здруженија) и микрофинансиските организации (Можности во Струга).

Со ова партнерство со Светската банка, успеавме да придонесеме микрофинансирање да се врати во фокусот на оваа важна финансиска институција и да се стави акцент на потребата да се зајакне поддршката за небанкарски микрофинансиски организации и Сојузот во обезбедувањето на финансиско образование за широки целни групи.

Формираното партнерство со МФЦ Полска и ЕМН Брисел продолжи со заеднички напори во полето на застапување и истражување во областа на микрофинансирањето:

На 19-ти октомври, во нашите простории, во партнерство со МФЦ, организиравме национална средба како форум за разговор за можностите и предизвиците со претставникот на МФЦ и други членови на МФЦ од Северна Македонија.

По овие презентации се одржа разговор со размена на мислења на кој информиравме што работиме и што планираме да направиме во наредниот период.

На 18 октомври го одбележивме Европскиот ден за микрофинансирањето со Фејсбук-сесија во живо во партнерство со УСАИД, промовирајќи ги достигнувањата на Сојузот и нејзините членови во текот на Проектот на УСАИД, како и дигитализацијата на финансиските услуги, со фокус на нашата членка ФУЛМ и нивната меѓународна награда, со цел да се промовира микрофинансирањето пред пошироката јавност.

Вториот квартален е-билтен беше објавен и дистрибуиран до повеќе од 400 приматели од јавниот, приватниот и граѓанскиот сектор во ноември, информирајќи за Сојузот и нејзините активности, но и како начин за градење на мостови за соработка со различни организации и институции.

Во текот на извештајниот период, Сојузот беше домаќин на октомвриската сесија на секторот за економски развој на УСАИД и учествуваше на серија работни сесии со различни засегнати страни во општеството, како што се USAID BEP и CEED проектите, како и состаноци со различни делегации, каде на Сојузот му беше дадена можност да го елаборира Проектот и деловното пкржување за микрофинансирање со идентификуваните предизвици.

Од средбите со нашите партнери и засегнатите страни

Во ноември, со помош на УСАИД, Сојузот објави посебен прилог во водечкиот бизнис-магазин "Капитал" за микрофинансирањето како сектор, со посебни интервјуа на сите 5 директори на

членките и Сојузот и повеќе детали за спецификите на микрофинансирањето, односно како тоа им помага на бизнисите да го надминат јазот во пристапот до финансии на финансискиот пазар.

Од прилогот во "Капитал"

На 3 декември, во партнерство со Министерството за финансии, Сојузот учествуваше на работната сесија за креирање на Владината Програма за економски развој 2019-2021 во областа на пристапот до финансии, намалување на сиромаштијата и социјално вклучување.

Овој настан беше искористен за воспоставување директни контакти со регулаторите во различни области, како и бизнис и граѓански организации.

Од работните сесии

Во партнерство со Проектот на УСАИД за мрежата на ПСМ, на работилницата на 5 декември, имавме можност да елаборираме пред регулаторите и засегнатите страни од приватниот и граѓанскиот сектор, зошто небанкарското микрофинансирање сè уште немаат вистинска алтернатива и се решение за повеќе од 90% од македонските микро- и нано-бизниси, но исто така ставаат акцент на потребата да се зајакне финансиската писменост на сите граѓани и да се дискутираат можностите и предизвиците со кои се соочуваме.

Во октомври, Сојузот стана дел од националната мрежа на неформални образовни институции, како дел од нашите напори за градење на одржливост на организацијата и нудење образовни услуги на отворен пазар.

Нашите напори за изградба на пост-проектна финансиска иднина на Сојузот резултираа со подготвена и поднесена предлог-апликација за нов проект финансиран од УСАИД со шемата за грантови на УСАИД-БЕП проект, која вклучуваше обемна и барајќи процес и воспоставено партнерство со локалната трговска комора на зелените пазари. Нашата апликација беше

прифатена, но заради одложување на примената на Законот за трговија на зелени пазари, одлуката е одложена до создавање на услови за имплементација на активноста.

Во текот на извештајниот период, Сојузот исто така се фокусираше на административни активности, подготовки за претстојната годишна ревизија од 2018 година, редовни седници на Надзорниот одбор и на Собранието, како и постапки за набавки, поддршка за ФУЛМ и Можности на полето на МСФИ и редовна координација со колегите од одделенијата за финансии и администрација на мисијата на УСАИД.

Имплементација на програмски активности во областа на МФО

На полето на спроведување на програмските активности, тимот на МФО ги реализираше следните активности:

Компонента 1: Градење на инклузивни финансиски пазари

Беше спроведена серија на активности со кои се обезбеди успешно остварување на главната цел, да се подобри и да се прошири опфатот на неопслуженото и сиромашно население и да се создадат инклузивни микрофинансиски услуги каде поголем дел од целните групи кои имаат потенцијал да придонесат за растот на македонската економија, ќе имаат пристап до финансиските услуги, зголемување на финансиските и компјутерски знаења меѓу микро-бизнисите и населението во руралните области за водење на нивниот бизнис, да се јакне базата на средства и управува со ризици, а со тоа да се зголеми бројот на микро клиенти и клиенти во руралните области.

Нови ИТ платформи за водечките микрофинансиски организации-партнери на проектот

По успешно заокружениот процес на идентификување на најсоодветен пристап и решенија за изградба на потребната инфраструктура и дефинирање на јасни технички спецификации и барања за интегрирано ИТ решение, МФО обезбеди активно учество во процесот на имплементирање на нови ИТ платформи на партнерите во проектот и процесот на следење: Проектниот тим активно учествуваше во работата на сите партнери во оваа област и обезбеди поддршка во финансиските дефинирачки и други правни опции, како и координација со УСАИД.

Јакнење на присуството на традиционалните и нови микрофинансиски производи

Во извештајната година продолжија напорите за јакнење на присуството на традиционалните микрофинансиски производи, со истовремена подготовка за воведување и промоција на нови производи, во согласност со временскиот распоред на дефинирање на нови производи и соодветна инфраструктура.

Врз база на наодите од истражувањето спроведено минатата година, ја поставивме почетната точка за создавање на нови финансиски производи и утврдување на обемот и основата на маркетиншката и медиумска кампања.

Медиумска кампања

Првата фаза од медиумската кампања, со цел да се зголеми свеста за општата јавност за користење на интернет и социјалните медиуми за пристап до услугите на микрофинансиските организации, беше реализирана според планираното во текот на оваа година.

Оваа кампања го поместува фокусот на сегашните и идните клиенти од редовните посети на канцелариите и телефонските повици до вработените, за да дознаат повеќе за производите и тековните иницијативи онлајн, преку пристап до веб-страницата или социјалните медиуми, како што се Фејсбук, Instagram и други платформи.

Обуки за персоналот на микрофинансиските организации

Сојузот го организираше учеството на микрофинансиската заедница на регионалниот Дигитален самит што се одржа на 18-19 април во Скопје, како можност да се запознаат со новите случувања во процесот на дигитализација.

Од Дигиталниот самит

Дигитализацијата и електронските финансиски услуги се исто така во фокусот на нашиот проект, а микрофинансиската заедница беше присутна за да се осигури дека трендовите на дигитализација, особено во доменот на законодавството, се во согласност со потребите на давателите на небанкарски финансиски услуги.

Во периодот 11-13 мај Сојузот ја организираше втората микрофинансиска академија во Струга за вработените во микрофинансиските организации, со цел да изгради силна микрофинансиска заедница, да промовира тимска соработка меѓу вработените и да им даде релевантни знаења за подобрување на квалитетот на комуникацијата во меѓучовечките односи. На едукативниот викенд учествуваа 97 учесници од Можности, ФУЛМ, Хоризонти и МРФП од 10 градови (Скопје, Гостивар, Кавадарци, Куманово, Битола, Кочани, Струмица, Кичево, Тетово, Велес).

Од втората микрофинансиска академија

Листите за евалуација покажаа мошне позитивни коментари и сугестии за потврдување на задоволството на учесниците.

Од завршната сесија на микрофинансиската академија

Работилниците се фокусираа на клучните услови за успешна соработка: активно слушање, емпатија, невербална комуникација, јасно изразување и разбирање, транспарентност и позитивен пристап и почитување на мислењата на другите.

Овој едукативен викенд е значаен инструмент за зајакнување на свеста во микрофинансиската заедница за Сојузот и промовирање на заедничките вредности како дел од напорите за воспоставување на унифициран микрофинансиски сектор со утврдени заеднички интереси и приоритети, обезбедување на потребните услови за успешно лобирање и застапување да постигне посилно влијание во јавниот сектор.

Во текот на извештајниот период, Сојузот беше во можност да им помогне на членките да имаат пристап до менаџерско образование и професионално подобрување на работењето со вклучување на Можности, ФУЛМ и Хоризонти во CEED Business Club, истовремено поддржувајќи ја соработката помеѓу локалните партнери-грантисти на УСАИД.

Во декември 2018 година Сојузот го организира третиот образовен викенд / Микрофинансиска академија во Скопје за 187 учесници од Хоризонти, Можности, МРФП и ФУЛМ.

За време на едукативниот викенд беше организирана промоција на тимска соработка помеѓу вработените и да им се даде соодветно знаење за подобрување на нивното работење во областа на спречувањето на перење пари и спречување на финансирање на тероризам.

Темата на перење пари е едно од клучните прашања за сите микрофинансиски организации, бидејќи се донесени серија значајни измени во Законот за спречување на перење пари и финансирање на тероризмот во јуни 2018 година, за да стапат на сила од 1 јануари 2019 година.

Од сесиите на микрофинансиската академија

Измените на законот се во согласност со Директивата на ЕУ на Европскиот парламент и Советот за спречување на злоупотребите на финансискиот систем за целите на перење пари и финансирање на тероризмот и претставуваат важен сегмент од процесот на пристапување на Северна Македонија во ЕУ на полето на либерализација и диверзификација на финансиските услуги.

Градењето на капацитетите на микрофинансиските организации, во кое е вклучена и 3-та сесија на Академијата за микрофинансирање за спречување на перење пари и финансирање на тероризмот, е дел од широк спектар на мерки кои им помагаат на членките на Сојузот да се подготват за спроведување на законот за платежни услуги кој е во финална фаза.

Градење на капацитетите на микрофинансиските организации како дел од процесот на добивање на статус на платежни оператори и агенти

Во согласност со дополнително одобриениот мандат, Сојузот продолжи да ги јакне капацитетите на микрофинансиските организации да се подготват за улогата на оператор или агент за платежни услуги што се очекува да ги имаат со новата регулатива со цел да се осигура дека тие ќе бидат подготвени веднаш штом ќе постои таква можност.

Овој процес напредува како што е предвидено и неговото завршување ќе биде од големо значење за успешна примена на реформата во овој сегмент.

Јакнење на капацитетите за финансиска писменост

Во оваа група на активности, Сојузот во партнерство со МРФП и останатите членки го задржа фокусот на целните групи на кои им беше овозможено да ги унапредат своите лични финансии и вештини за управување со долгот, да се запознаат со видовите на услуги микрофинансирање, вклучувајќи ги и новите производи микрофинансирање, да научат повеќе за управувањето со

личните, но и буџетите на претпријатието, да се задолжуваат разумно, да разликуваат видови на кредити и нивни трошоци но и да ги познаваат последиците од презадолженоста и стандардите кои важат.

Од обуките за финансиска едукација

Во текот на извештајниот период, беа одржани 15 обуки во Скопје, Кавадарци, Мустафино, Ресен, Валандово, Неготино, Велес, Охрид, Прилеп, Битола и Гостивар, со вкупно 398 учесници од сите целни групи.

Компонента 2: Креирање на поволно окружување

Поволно деловно окружување за микрофинансиските организации

Анализирањето на можностите за застапување на интересите на членките беше продолжено во контекст на развивање на инклузивен микрофинансиски сектор, анализа на релевантни закони кои влијаат на работењето и советување на релевантните институции преку јавни дебати за регулативата за да се подигне свеста за предностите на производите и услугите на членките во однос на комерцијалниот банкарски сектор.

За таа цел, беа продлабочени партнерските односи меѓу Сојузот и клучните институции од јавниот и приватниот сектор, организации, како и со групи на граѓанските организации активни во доменот на интерес на микрофинансирање, пришто беше спроведен процес за идентификување на приоритетите и полињата од заеднички интерес и можни заеднички напори, за реализирање на активности во иднина.

Работа со регулаторите

Активностите за јакнење на Сојузот како релевантен партнер кој ќе ја понуди неопходната експертиза за донесување на политики базирани на докази, продолжија и во овој извештаен период, во насока на одржливи и трајни решенија за предизвиците на регулаторните партнери.

Во текот на 2018 година извршната канцеларија на Сојузот и членките остварија активна комуникација со регулаторите за новиот закон за платежни услуги. Овој закон кој со себе носи либерализација на пазарот на финансиски услуги и осетно намалување на трошоците за финансиски трансакции, е од големо значење за секторот на микрофинансирање.

Поканата од Народната банка да помогнеме во организирањето на 11-та Годишна меѓународна конференција за платните системи при дефинирање на списокот на говорници и да помогнеме во

воспоставувањето контакти со релевантни оператори на плаќање на услуги од регионот, дојде како признание за значењето и напорите на МФО во изминативе години во областа на реформата на платежните услуги, поддржан од Проектот на УСАИД.

На покана на Народната банка, со нашите членови Можности, ФУЛМ, Хоризонти и МРФП, во јуни учествувавме на 11-та годишна меѓународна конференција за плаќања и пазарна инфраструктура: "Let's get Digital".

Дигитализацијата е тренд и во микрофинансирањето, за да ги приближиме финансиските услуги поблиску до нашите клиенти, на безбеден и лесно достапен начин. Воведувањето на платежни услуги во небанкарски финансиски организации им овозможува на сите граѓани да плаќаат поевтино, побрзо, побезбедно и полесно, во време кое е погодно за нив, без да мора да чекаат во редови. Искуствата од Србија и Бугарија покажуваат дека е неопходно Северна Македонија да влезе во процесот сега и со задоволство да доведе придонес во таа насока.

Во партнерство со Народната банка и Националното координативно тело за финансиско образование и инклузија, Сојузот беше дел од тимот кој ја создаде корисна и важна публикација: *"Паметно управување со пари - водич за лични финансии"*.

На полето на лобирање и застапување, Сојузот изврши анализа на новиот нацрт-закон за практична работа за учениците и реализираше процес на консултации со своите членови и засегнати страни, со цел да придонесе за подобрување на законското решение, со предлог кој ќе биде поднесен во 2019 година.

Ова издание, креирано во согласност со најновите меѓународни стандарди за квалитетно финансиско вклучување, е наменето за сите целни групи и возрасти и ќе се користи како значајна алатка за промена на незадоволителната ситуација со финансиската писменост кај широката популација во Северна Македонија.

Со Министерството за економија, одржавме серија подготвителни состаноци за заедничко работење на усвоената нова регулатива за малопродажни трговци на зелените пазари, што е едно од нашите области на фокусирање. Се очекува оваа реформа да ги легализира бизнисите за над 10.000 граѓани со ниски примања, кои потоа ќе станат потенцијални клиенти за микрофинансиската заедница и ќе добијат пристап до финансии.

На полето на лобирање и застапување, Сојузот подготви и достави до Народната банка барање за спроведување на законодавно решение во име на своите членови, кое директно се однесува на законодавството за изложеност на микрофинансиските организации за издадените кредити, придонесувајќи за создавање на поволна средина и услови за посилна конкурентност на НБФИ. Покрај тоа, Сојузот исто така подготви и достави сетови регулаторни предлози во врска со тековните промени во законодавството за заштита на потрошувачите, како и во законодавството за спречување на перење пари.

Соработката со Народната банка продолжи со различни активности, придонесувајќи за градење на релевантноста на Сојузот:

- Како дел од Националниот координативно тело за финансиска едукација и инклузија, учествувавме на три редовни сесии во врска со различни теми и придонесоа кон дефинирање на нови пристапи и решенија за отворени предизвици;

- На покана на Народната банка, Сојузот стана дел од редакцискиот комитет на публикацијата "Значењето на парите", издадена од Народната банка и 4 други регулаторни институции и активно придонесе во пишувањето и уредувањето на сегментот што се однесува на микрофинансискиот сектор .

Сојузот беше одговорен да обезбеди микрофинансирањето како клучен сегмент од пазарот да биде правилно презентирано, бидејќи ова исклучително важно издание ќе биде дистрибуирано до илјадници корисници од различни возрасти и професионални средини, создавајќи слика на македонскиот финансиски пејзаж.

Сојузот работеше заедно со Народната банка за националната студија во областа на заштитата на правата на потрошувачите на финансиски услуги, давајќи многу значајни податоци за законодавното окружување за ова прашање, кое ќе се спореди со искуствата на другите земји.

На 11 мај, Сојузот беше дел од традиционалниот годишен настан "Глобална недела на парите", заедно со нашите партнери од Народната банка, Министерството за финансии и три регулаторни финансиски агенции, на настанот во кој беа вклучени сите банки, осигурителни компании и други финансиски институции.

Од Глобалната недела на парите

Настанот опфати над 300 ученици од сите нивоа на образование, како дел од кампањата изведена низ целиот свет, а Сојузот им даде можност на микрофинансиската заедница да ги претстави своите услуги, производи, но и да ги едуцира населението за нивната мисија, важноста на финансиската писменост и одговорни принципи за задолжување.

Сојузот продолжува да работи со Министерството за финансии и Народната банка во оваа област за да обезбедиме законодавство кое пропишува поволни услови за вклучување на членките.

Компонента 3: Регионална соработка

Во текот на 2018 година беа воспоставени контакти и договорена соработка со регионални сојузи за микрофинансирање. микрофинансиски организации како и регулатори, донатори и експерти од Србија, Албанија, Косово, Босна и Херцеговина, Романија, Полска, Италија, Белгија и други земји.

На 13/14 мај, во Струга, Сојузот беше домаќин на третиот регионален микрофинансиски форум "Човечки ресурси во микрофинансирањето - трендови и предизвици во регионот", по првиот регионален форум "Финансиска инклузија преку микрофинансирањето - состојба и предизвици" од

2016 година и вториот регионален форум "Платежни услуги - Улогата на небанкарските микрофинансиски организации" од 2017 година.

Од третиот регионален форум

Форумот, на кој присуствуваа раководители и службеници одговорни за човечки ресурси, како и извршни директори од 17 микрофинансиски организации од Албанија, Црна Гора, Србија, Босна и Херцеговина, Косово и Грција, беше организирана во соработка со Штедилница Можности, Штедилница ФУЛМ, Микрокредит фондација Хоризонти и Македонска развојна фондација за претпријатија.

Форумот беше завршен со заклучок дека овие напори треба да продолжат и дека успешно е воспоставена мрежа за ресурси на релевантни партнери во регионот, што наскоро ќе резултира во поблиски форми на соработка.

Од третиот регионален форум

Оваа конференција воспостави цврста основа за изградба на платформа за регионална соработка за заедничка акција за подобрување на регулативите и зајакнување на микрофинансирањето, пристап до финансии и финансиско вклучување, при што Сојузот го предводи регионалниот процес.

ИЗВЕШТАЈ

за годишната сметка на МФО за 2018 година

Извештајот за годишната сметка на МФО се однесува на периодот од 01 јануари до 31 декември 2018 година.

Финансиските извештаи на МФО за 2018 г. се подготвени во согласност со стандардите за финансиско известување, со споредбени податоци за 2017 г.

На заклучниот ден на годишната сметка за 2018 година, состојбата по одделни биланси е следна:

1. БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ

Опис	2018	2017
Вкупни приходи	27.134.770	26.019.969
Вкупни расходи	26.774.993	24.268.619
Разлика помеѓу приходи и расходи	359.777	1.751.350

1.1. ВКУПНИ ПРИХОДИ

Категоријата вкупни приходи се состои од следните подкатегории:

Опис	2018	2017
Приходи од камати	236	176
Позитивни курсни разлики	60.900	132.949
Приходи од донации	25.273.454	18.512.359
Приходи од членарини	24.000	
Приходи од извршени услуги	27.673	
Вкупно	25.386.263	18.645.484

а) **Приходи од донации** се проектните средства добиени по проектот со УСАИД, останатите приходи од членарини, подароци и донации и приходи од пренос на вишок од претходни години

1.2. ВКУПНИ РАСХОДИ

Категоријата Вкупни расходи се состои од следниве подкатегории:

Опис	2018	2017
Потрошени материјали	0	45.941
Потрошена енергија	60.542	51.550
Други услуги	4.428.596	3.528.078
Превозни-транспортни услуги	662.761	1.070.803
Репрезентација	4.994	2.632
Наемнина	401.667	401.815
Други материјални расходи		0
Банкарски провизии	71.328	65.788
Премии за осигурување	7.909	6.600
Дневници за службено патување и патни трошоци	57.229	439.263
Надоместоци на трошоците на работниците	22.349	26.689

и граѓаните		
Негативни курсни разлики	121.204	235.252
Други расходи	6.009	282.847
Пренесени средства	18.055.942	15.182.130
Средства за опрема	0	0
Други капитални средства	0	0
Помошти, донации и други давања на правни субјекти	8.000	0
Вкалкулирани плати	2.824.511	2.898.835
Вкалкулирани надомести	41.952	30.396
Вонредни расходи	0	0
Вкупно	26.774.993	24.268.619

2. БИЛАНС НА СОСТОЈБА

По распределба на вишокот на приходи над расходи по оданочување по одделни фондови и намени (согласно предлогот за распределба дефиниран во 1.4.), состојбата по одделни категории на Билансот на состојба е следна:

Опис	2018	2017
Средства	419.586	1.829.216
Фондови и обврски	419.586	1.829.216

2.1. СРЕДСТВА

Категоријата Парични средства, краткорочни побарувања и активни пресметковни сметки се состои од следните подкатегории:

Опис	2018	2017
Постојани средства	53.938	78.525
Парични средства	332.366	1.717.409
Дадени аванси, депозити и кауции	33.282	33.282
Вкупно	419.586	1.829.216

2.2. ФОНДОВИ И ОБВРСКИ

Категоријата фондови и обврски се состои од следните подкатегории:

Опис	2018	2017
Извори на деловни средства	53.938	78.525
Обврски спрема добавувачи	8.477	1.562
Обврски спрема државата и други институции за даноци и придонеси и др. обврски	0	0
Обврска за данок на непризнаени расходи	3.025	622
Пренесени средства за наредна година	354.146	1.748.507
Вкупно	419.586	1.829.216